

გაზეთი დღის: წელიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასი განცხადებისა: უცხოეთის სტრატეგია „პეტრიტი“ პირველ გვერდზე—10 კ. მეორეზე—5 კაპ.
სტრატეგია და დასაბუთი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის ფურცლის“ რედაქციაში
ფასი დიდ ქუჩაზე, № 27 და წიგნების გამოცემულ ქა უფელთა ამხანაგობის კიოსკში (ქვაშეთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაბეჭდვება.—დასაბუთი წერილები რედაქციის სახელთან უნდა გა-
მოგზავნოს.—პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმების გარდა,
11 საათიდან 1-ლ საათამდე.
რედაქციის კანტონი იმყოფება ვანის დიდ ქუჩაზე, მარტორუხვის სახლში, № 27.
ფოსტის ადრესი: Тифлиς, въ редакцію «Цнобის-Пурცალი»-«Моამბე». ტელეფონი № 372.

ქართულთა საადგილ-მითხრო ამხანაგობის
„მუშაობის“
გამგობა აუწყებს ბ. ბ. წევრთ და პეტრიტიულ საზოგადოებას, რომ
ბისი მადხისა, რომელიც იმყოფება ოქოვეს სახლში, გოლოვინის
პროსპექტზე, ცირვის გვერდით, ხელახლა შეესებულება ხსალი და სუკეთე-
სი დირსების ყოველ გვარი ბაკალეული და გასტრონომიული საქონე-
ლით, სახლგარ-გარეთის და ადგილობრივი სასმელებით (2-1)

გვილის სამქიმო პაზინები
ელისაგად რომანიშვილისა
იღებს ავადმყოფებს დილის 9 საათიდან შუადღის 2 საათ. და საღამოს 4 საათიდან 7 სა-
ათამდე. ოლგინის ქუჩის დასწვრივ ვერის თავდაღმარზე, ოსიფოვის სახლი № 1.

ტფილისის
გერძო სამკურნალო
მიხილ გადვანიშვილისა.
ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე, კვირა
უქმების გარდა
დღით:
ბ. ბ. გვილიანი—კბილის სნეულებანი 8—10
საათამდე.
ბ. ბ. გადვანიშვილი—ნერვებისა და წამო-
ღვლეტილობით 9—10 საათამდე.
ბ. ბ. ფილოლოგი—შინაგანი და საბავშვო
—10 საათამდე.
ბ. ბ. გადვანიშვილი—შინაგანი 10—11 საა-
თამდე, სამშობათობით და ხელოვნათობით.
ბ. ბ. შტილიანი—თვალისა 10—11 საათამდე.
ბ. ბ. აბაღალიანი—კბილის სნეულებანი
—12 საათამდე.
ბ. ბ. შტილიანი—ბავშვებისა 11—12.
ბ. ბ. გვილიანი—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა
—12 საათამდე.
ბ. ბ. ბაკალეული—ღვდათა სნეულებანი ორშა-
ბათობით, ორშაბათობით და პარასკეობით 12—1 ს.
ბ. ბ. გადვანიშვილი—ნერვებისა და შინაგა-
ნი—12 საათამდე.
ბ. ბ. გვილიანი—ხირურგიული, ხელოვნათობით
—12 საათამდე.
ბ. ბ. გადვანიშვილი—სიფილისისა, კანისა და
—11/2—2 საათამდე.

ადრესი: კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინა-
გვილისა, № 21. (ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)
ტელეფონი № 274. (წლ.)
მკურნალი
მიხილ გადვანიშვილი
იღებს ავადმყოფებს დილის—12—1,
საღამოთი 6—7 ყორღანოვის ქუჩა, № 16,
საკ. სახლი ტელეფონი. 791.

ინჟინერი
გიორგი დეპანოვიჩი
მიიღებს შემდეგ საინჟინერო სამუშაო-
ებს: 1) მანქანების გამოკვლევა—ნავთი-
სა, ქვა-ნახშირისა, ვერცხლისა, სპილენძისა
და სხვ. 2) წყლის გამოყვანის სასმელად
და მამულების სარწყავად, 3) ექსპერტი-
ზის სადავო საქმეებში და 4) პლანების გა-
კეთებას და სხვა საინჟინერო საქმეებს.
ნახვა შეიძლება ყოველ დღე, 4 საათიდან
6 საათამდე. ადრესი: Георгіевская площадь,
№ 32. (8-7)

ქუთაისში, ვ. ბეჟანეიშვილის მალაზიაში.
იყიდება „ცნობის ფურცლი“-ს № 2-ბი.
თითო №-ში 3 კ. დამატებით — 5 კაპეცია

რედაქციისაგან.
გაგასვენებთ ხელის-მომწერთ, გისაც
სრულად არ შემოუტანია დაკვეთილ „მომ-
ბე“-ცნობის ფურცლის „წაურა ფასი—
დროით წარმადგინან.

ფელეტონი
საზანაგეთის მფარლის აზრი იხანის
შესახებ.
გურანგულ ჟურნალ «Revue de Paris»-ის
სტატოს ნომერში მოქცეულია წერილი
როის უნივერსიტეტის ცნობილი პრო-
ფესორის ლიხტენბერგერისა იხანის შესა-
ხებზე ლიხტენბერგერა ცნობილია თავისი
ქცევებით გეტეს შესახებ და მასვე ეკუ-
ნის მეტად მშვენიერი წიგნაკი, რომელ-
იც ნიცშეს ფილოსოფია გამოკვეთილი
გერციელი შესწავლა ვაგნერის დრამა-
ტის მუსიკისა.
იხანის ლიტერატურაში ისე ცოტა რამ
შეუღწია იხანის გამო, სხვისის აზრით
იხან უნდა ვისარგებლოთ, თორემ სწო-
ლად სამარცხვინოა ლიტერატურისათვის,
სხვათნაირად საუკუნის დიდად შესანიშნავის
წიგნის შესახებ ორი სიტყვა არა ჰქონ-
და წერილი და ნათქვამი. კაცმა სიტყვს
ბოლო დროს ცოტა არ იყოს ჩვენშიც
იღვი იხანის ცოდნის სურვილი და

ჯერ თეატრმა ითავა იხანის გაცნობა სა-
ქართველოს საზოგადოებისათვის „ნორას“
წარმოდგენით და მერე ჩვენს ჟურნალშიც
ისტამბება იხანის ერთ-ერთი საუკეთესო
დრამის თარგმანი („პატარა ეიოლოფი“).
იხანის მწერლობის არსებითი თვისება
პესსიმიზმი, ამბობს ლიხტენბერგერი, ეს
პესსიმიზმი თან-და-თან იზრდება იხანის
წარმოდგენაში. თუმცა გარეშე პირობა მის-
თვის დღით-დღე უფრო სასიამოვნო და
კარგი ხდება; მან მიიღწია ყოველის მწერლი-
სათვის სანეტარო მოხუცებას, როცა მთე-
ლი ევროპა ქედს იხანის მისი დიდებულის
ნიჭის წინაშე და როცა, ამ გვარად, საუ-
კეთესო ჯილდო აქვს მიანიჭებული მის
მოღვაწეობას სამწერლო ასპარეზზე; თვით
სამშობლოც კი, რომელიც სდევნიდა, დღეს
ხელ-გაშლილი, აღტაცებული ეგებება;
მთელის დედა-მამის ზურგზე მოიფინა მისი
მწერლობის აზრები და აუარებელი მოწაფე
და თანაგრძნობი მოიპოვა. მაგრამ ყოვე-
ლივე ამას არავითარი მნიშვნელობა არა
ჰქონება მწერლის ვარამისა და გოდების
დასაამებლად. მისი ბოლონდელი დრამები:
„როსმერსჰოლმი“ და უფრო კიდევ სულ

უცრნალ-გაზეთებიდან

ინგლისი. გაზეთები კადეგ ჯანაჯანებენ,
დროდ სოფსერე მადე სამსახურიდან გაგო.
ზოგა იწმუნება, ბაღუფსად და ჩემბერლენ-
სად, რიგეც პირველი მინისტრის ადგილის
დატერა სწადანთ, ამიტომ ამ ჟამად ისე გა-
დაკვიდნენ ერთმანეთს, რომ რა წამს სოფს-
ბერე სამსახურიდან გაგა, სამინისტროდ მთად
დაიშლება. ესეიგა-ის დონდონედი კარეს
პონდენტი კი იწმუნება, ეს ტუფი ხმებია.
ამ ჟამად ვეგა მინისტრები იმ აზრისა
არაბ, რომ პირველი მინისტრის ადგილი ბაღ-
ფურს ეკუთვნის.

ამ ღვეშეში ეწერა: სამსრეთ-აფრეკაში ჟა-
რის კაცებს სამხედრო სამინისტრო ჟამაგის
დროს არ აძლევდა ხელმე და ამიტომ სამს-
რეთ-აფრეკაში გასაგზავნად დამზადებულ ჟა-
რის კაცთაგან ბევრი გაიქცა სამსახურიდან. ინ-
გლისის საზოგადოება მეტად ადელდა ამის
და მთავრობას კიდევ დაუწერა: რატომ დროს
არ აძლევთ ჟამაგისა. სამხედრო სამინისტ-
რომაც უმასუხად არ დასტოვა საზოგადოების
სწიგარი და ეგელა გაზეთებში ამხარე წერი-
ლი დატერა:

«სამსრეთ-აფრეკაში ჟარის რაზმები მეტად
გაფხრელებია, აქა იქა დანან, ამას გარდა მე-
ტად სწადან მადი-მადან სხვა-და-სხვა ადგი-
ლას, ამიტომ ბევრი ჟარის-კაცი უდაგუმენტოდ
გამოგზავნეს ინგლისში. ზოგიერთი რატის
უფროსებსაც თავიანთ დახრეილი ჟარის-კა-
ცებისთვის მოწმებები არ მიუციათ. ამიტომ ჟა-
რის კაცები ხშირად უდაგუმენტოდ მადიდნენ
სამხედრო სამინისტროში და ჟამაგის თხოუ-
ლობდნენ, უბრალო მოწმებაც კი არა ჰქონდათ
ხელმე. ამთ თაობაზე ცნობებს სამსრეთ-აფ-
რეკაში ვერცხდით და ამიტომ საქმე გვიანდებო-
და. ამას გარდა, მოტუებისა და უდაბი მოწ-
მებისაგ გვეშინება. სე, რი დღეს წინად
ერთმა ჟარის კაცმა სამინისტროში ქადაგადი
შეშინებან და 40 გირ. სტ. მოითხოვა; რი-
ც ცნობები შეგვრებთ, გამანდა, რომ სულ
ითხად რიხი პენსი ერგებოდა.
დასასრულ სამხედრო სამინისტრო წირობს იძ-
ღეგა: ამას იქათ ვერცხდით, ჟარის კაცებს ჟა-

ზარის მიღება გაუგადელოთ; ამისთვის იმ
მოსამსახურების რიგებს მოუმატებთ, ვინც
ჟარის კაცებს ჟამაგის ურეგებენ.

ამ რიგეც ეტუბა, მთავრობა ადარა ჰხუ-
მრობს და ნამდვილად იმის გამოცხადებას უბი-
რებს ირანდელ დეპუტატებს: თითქო ვეგას
ჟარე ამთზე უნდა ამოუარას. წარსულ ჟა-
რისკაცს მიწადიქმეების მინისტრმა ჰინიუ-
რემ იღანაკა და მეტად შეგნად გაიცნა რი-
ხი: სამსრეთ-აფრეკის საქმეში ძოედ ცუ-
დათ იტეგანა. ზოგიერთი დეპუტატი სწო-
რედ თავს სტრის და თავსდაუს სხვას პარდა-
შენსად (ირანდელეები). ესენი ინგლისს კი
არა, მის მტრებს თანაგვრებენ. მადე ჩვენ
იძულებუდენ ვიქნებით, შიგ დეპუტატთა ზადა-
ტაში ვეძიოთ მადელატები და გამტელებო.
დასასრულ რატომცა ძოედ მოწმან ის სა-
სტიკი წესები, დროდ-კიტენეგამა რომ სამს-
რეთ-აფრეკაში დაწესა.

ამ ჟამად ინგლისში ათიოდე რუსი სოფ-
ლის მეურნე მოგზაურობს და იქურ მეურნე-
ობას ათავადებენ. ეს მეურნეები, სხვათა შო-
რის, ერთ სოფლის მეურნესთან უფი-
ლან. რაც უნახეთ, ვეგადეგრი გატეგვებოთ,
მაგრამ ვეგაზე ძოედ კი სოფლის მოწამა-
გირების უფასა და ცხოვრებას გაუგვირებოთ
რუსები. ამის თაობაზე გაზ. «რისისა»-ს დონ-
დონედი კოსესპონდენტი იწერა:

ეს მუშები ბევრ რუსის შეატონესა სწო-
ბას ცხოვრებითა, — ამბობენ რუსი-მეურნეები
და ნამდვილად ასეა. ინგლისელი სოფლის
მეურნეები ბევრ ჩვენ შეატონესა კაცა ცხოვრ-
ბენ. ყოველ მუშის სადგამი მშვენიერდაა მო-
წმობი, სასტუმროებში კარგი მეტედი უდ-
გათ, ღამაში საკვები აქვთ და თანჯრებზე
მშვენიერი ქსოვლის ფარები უგადათ. მუ-
შების ცოლები გვირახობთ ისე კობტად გამო-
დან, რომ კაცს იამება; ვეგა უსათოდ ღა-
მის შეიანს დახურავს ხელმე თავზე.

თქმა არ უნდა, რომ ცხოვრებით ეს მუშები
ბევრ რუსის შეატონესა სწობას (და აბა ქარ-
თეგას სამ ემწამინებან და ემწამინებან),
მაგრამ უნდა მოგასწოთ, რომ ინგლისში კი
ამთსვეთ ცუდად, ღამაზე არავინ არა ცხოვ-
რობს. თებრეკის მუშები გაცილებით სწობას.

არ უნდა დავგაღაროთ და არ უნდა და-
გვასუსტოს, არ უნდა მიგვანეგინოს თავ-
ზარ დამკემ და საშიშარ რამედ ტანჯვა,
იმიტომ, რომ თვით ტანჯვისა, ვაგების მოთ-
მენასა და გარდატანას აქვს თავისი ღირ-
სება დიდობისა, თუ კი ტანჯვა-ვაგების მო-
თმენა ჩვენს ნებაზე არის დამოკიდებული,
თუ კიდევ უფრო დიდებულად უნდა ჩი-
თვალოს, თუ ტანჯვა-ვაგებს არა თუ არ
უფროთხით, არამედ შემთხვევისა დავგარად
კიდევაც ვეძებთ მას. ჩვენ ირავითარი
უფლება არა გვაქვს ტანჯვა მივიჩნიოთ
ბოროტად; ჩვენ უნდა ვიტანჯოთ, თუ სა-
ჭიროა, და უნდა მოთმინებით გარდავატა-
ნოთ, როცა სხვები იტანჯებიან ჩვენს გა-
რეშე. ერთის სიტყვით, ჩვენ არ უნდა შევ-
სწიროთ სიბრალულის გრძობიერებას გვი-
რობა მისის სასტიკის მოთხოვნილებით და
ძლიერის გაბედულობით; თვით ეს უარყო-
ფა სიცოცხლისა, ეს მისტიური სურვილი
სიკვდილისა, ნიცშესი არ იყოს, გარდავა-
რებისა, სისუსტის და სიღარიბის ნიშანი.
წინააღმდეგ, სიცოცხლის სიყვარული, სი-
ცოცხლის ტანჯვა-ვაგებისა და ბოლოის
მოთმენა და გარდატანა ნიშანი ხნობრი-

სოფლის მუშის მეტად ცოტა ჯამაგრი ეძლევა და ამიტომაც სოფლის ხალხს სულ ქაღალდში მიღის და ფაბრიკებში მუშაობას ეტანება.

ავსტრ-უნგრეთი. ავსტრ-უნგრეთშიც ისეთივე კრიზისია მრეწველობისა, როგორც რუსეთსა და გერმანიას. ეს კია რომ უკვე ერთი წლისა არაა ამ კრიზისის თანაბრე. ფინანსთა მინისტრმა ამ დღეებში რეისერტში გამოაცხადა, ავსტრიაში ნამდვილი კრიზისია არაა, თითონ მრეწველები კი ბუჯითად აცხადებენ, ნამდვილად დიდ გაჭირვებაშია ჩაყარნილი ჩვენს მრეწველობაში. მართლაც და იმპერიის სხვადასხვა კუთხიდან ამავი მოდის: საქმეები შედგა, შეჭრებიც დასრულდა და მუშებს ითხოვნიან. როგორც სხვის, უკვესე ძლიერ უნგრეთსა, ჩეხიას და ქვემო ავსტრიას გაჭირვებათ.

უნგრეთის დედა-ქალაქ ბუდაპეშტში წინა მუდამ 1500—2000 კაცი მუშაობდა ხიდებზე, ესეა კი სულ 200 კაცი-და მუშაობს, მესხანკურ სხვადასხვა მუშების რიცხვი 10,000-დან—1,500-მდე დავიდა; ვაგონის ამშენებელ ქარხნებში — 8,000-დან — 3000-მდე დავიდა. მანქანების ამშენებელ ქარხნებშიც ესევე ამბავია: ასე, სავაჭრო სხვადასხვა „ავსტრია“ მუშების რიცხვი 12—15,000-დან—6,000-მდე დავიდა; უნგრეთის რკინის გზების ქარხნებში 5,000 მუშა დათხოვეს და სხვ. სამუშაო ქი-რამი მეტად დაიწია; ვინც წინა 3—5 კრონის შოგობდა დღეში, ესეა 3 1/2 კრონის ძლიერს შოგობს, ამიტომ სავაჭროდ ადარა, რომ მრავალი უნგრეთის უნგრეთიდან სამშობლოში დაბრუნდა. რკინის ქარხნების მუშათაგანი ბევრი ამერიკაში ახორციეს წასვლას, მკრამ მრეწველები უკვე ნაზად ხელს უშლიან, რადგან ამერიკაში გადასახლება სულ სავაჭრო მუშებს გადაუწყვეტიათ. შეფარდებები სთხოვენ მთავრობას, რაც შეიძლება მაღე ფული მოგვებრთ, რომ საქმეები დაიწყოთ.

სამრეწველო კრიზისში ჩეხიშიც ძლიერ იზინა თავი. ბევრ სამეცნიერო ქარხანაში მუშებს ითხოვენ, ან არა და სამუშაო დღეს აკლებენ. თუ მრეწველობის საქმე არ გაუმჯობესდა, ამის იქით უფრო დიდი უსაქმობა ჩამოყარდება, და უფრო მეტი მუშა დაჩნება უკვესე პურად. მრეწველები სთხოვენ მთავრობას, რკინის გზებისთვის საქმეები შემოგვიკეთეთო. როგორც ვიცით, მთავრობამ გადაწყვიტა მრეწველებს დახმარება გაეწიოს. გზათა მინისტრმა 14 ოქტომბერს ბანება განცხად: უკვესე კერძო რკინის გზებში ესევე შეუკეთებინა მრეწველებს ის საქმეები, რაც კი რკინის გზებისთვის ამ უმად თუ მომავალში იქნება სჭირთო.

სამხრეთ-აფრიკა. გაზ. ტანა-ში სანტრესი ცნობების დაბეჭდილი ბურების სარდალ შეფერსზე.

შეფერსი კამის კოლონიიდან; ოროდვე წლის წინადა ორანჟის რესპუბლიკაში გადავი-ვის მხნეობისა და ფიზიოლოგიურის სიმართლისა. მისტიური პესნიზმი, ამბობს კიდე ლიხტენბერგერი, იბსენისთვის უცნობი რამ არის. იბსენს არც გულმოდგინება აკლია და არც კაცთა უბედურების სიბრალოლი, მაგრამ მისი არსება მთლად ერთიანად იმ გვირობის მოსავია და თავყვანისმცემელი, რომელიც დიდებულთა და სასტიკი, შეუბრალებელი და სიმართლის მოყვარე. მისი ფილოსოფიური დრამა „ბრანდი“ სწორედ ამნაირის გვირობის გაღმერთებაა, გვიროლის ხასიათის თაყვანისცემა, აღტაცებული ქება-დიდება ძლიერისა და სასტიკის კაცისა, რომელიც არა თუ მხნე იტანს ტანჯვას თავისის რწმენის გულისათვის, არამედ საყვარელის არსების ტანჯვასაც კი მოთმინებით უყურებს; კიდევ მეტი—თვით მინყენებს ტანჯვას და თითქმის სიკვდილსაც ძვირფას ადამიანებს—ოკლსა და პატარა შვილს.

იბსენს არა სწევია სიციცხლის მოსაზრობისა და სიკვდილის ძიების წაქეზება, ამგვარი მითარტულების თაყვანის ცემა. მისი საუკეთესო გვირობი სიციცხლის უარყოფელი კი არ არიან და სიკვდილის მადებარნი, მოციქულნი არიან სიმშენიერი-

და და ქაური მოქალაქეობა მიიღო, ამიტომ ესეა კიტინური სიკვდილით ვედარ დასჯი შეფერსს. პრეზიდენტმა შტეინმა სმისხურში მიიღო და შეფერსი ერთ-გულად ემსახურებოდა თავის ხალხსამოხალს. ბოლოს, როცა ორის წლის წინადა ომი დაიწყო, შეფერსიც ჯარში შევიდა; განთქმულმა ქრისტიან დევეტმა თავის ლეიტენანტად დააყენა. როცა წარსულ მარტში დევეტი კამის კოლონიიში შეიჭრა, შეფერსიც იმასთან იყო. ინგლისელებმა ქვეყნის ჯარი დაჭხიეს დევეტს და იძულებულ ჰქვეს, ისევე ორანჟის მდინარეს გადას დაბრუნებულიყო. მისმა ლეიტენანტმა არ მოინდომა შინ დაბრუნება; და ასი კაცით კამის კოლონიიში დარჩა. მალე თავისი რაზმი ერთი ხუთათ აქცია. შეფერსი ძლიერ განათლებული კაცი, სულახელაზრდაა—23 წლისა. ხალხიზად გამოწიანსა-რდალს მტოდედ, შეურყეველად სწამდა თავის ბედის ვარსკვლავი. მტკიცედ იყო დარწმუნებული; კამის კოლონიის ინგლისელებისაგან მე უნდა განათავისუფლო. თავის ამხანაგებს სულ იმას ეუბნებოდა: სამხრეთ-აფრიკის თავისუფალი შტატების ბანად იქმის-ხელით უნდა გავმალე სნილოს მთაზეო (ქალ. კამშტადტი). ბირეული ბედის ვარსკვლავი ძლიერ სწავლობდა ნიკიტერ ტაბუკს: შეფერსი ძლიერ მხნედ, მისხრებით და უმხნად იტყობდა კამის კოლონიიში. ზღვაშიც კი ჩავიდა. ინგლისელები ვედარს აკლებდნენ თვალთმაქც უმწიფელ სარდალს, მკრამ ბოლოს ბედის ვარსკვლავმა უდალტა. შეფერსი ახად განდა, ერთ ფერმაზე დაწვა და ინგლისელებს ჩაუყარდა ხელში.

ნიკიტერი სარდალის გულის სწადელი შეუსრულდა და: ჩხე, მკრამ, როგორც სხვის, მთელი კამის კოლონიის აჯანყებულია და იქნება ბურების სხვა რამელსამე სარდალს მანინტ გაუდომის ბედის ვარსკვლავმა, შეფერსის სურვილი შეასრულოს და სნილოს მთაზე ბურების ბანადი გამალოს.

გაზ. «რესისია»-ს სწერენ დონდონიდან: უესტმინსტერ გაზეთი-ს კამშტადტიდან წერილი მოჰყვია. ავტორი ამტკიცებს, მთელი კამის კოლონიის აჯანყდა. ინგლისელი მისელებების უდიდობამ უკვესე ფხვზე დააყენა; იქნება ომში კიდევ ორ წელიწადსაც გასტანსო.

ბრუსელში ამბავი მოსულა: კრიუტერს სწერენ, 15 თასზე მეტი კამელი კოლონიისტი ბურებს მიემხრო.

შვეიცია. ბერლინელ ტაგეტლატა-ს სწერენ: **ენიკელმა** მინისტრმა ბარონ ფონ-ოტერმა გამოჰყენა ბარლამენტს: მთავრობა უსათუოდ ეტდება, საარხენო რეფორმა მოახდინოსო. ჯერ სტატისტიკურ ცნობებს შეჭერებს და მომავალ მარტში ამ რეფორმის მარექტს წარუდგენს მარლამენტსა.

გერმანია. კაუფმანის ცნობილ საქმის თანახმად ბერლინის საქალაქო საჭეს კამისამ ერთხმად დაადგინა: ჯერ ახად არწევსისუ დაუნისხუთო, მოვიცადოთ, ვიდრე იმპერატორისა და კეთილშობილობისა. იბსენი არა თხოულობს კაცმა ბუნებრივი მოთხოვნილებანი მოისპოს და ჩიკლას. იბსენი სრულიად არ არის იმ აზრისა, რომ კაცი ცხოვრების საამოვნებს არ ეტანებოდეს, მისი უდიდესი იდეალია ქრისტიანულთა სიკვდილის მოყვარების შეერთება, რომ კაცი ერთხა და იმავე როს სიხარულსაც ეძიებდეს ცხოვრებაში და კეთილსაც, ტანჯვავალება უნდა მედგრა და მამაცად ვადიოტანოს, არ უნდა გაუბოდეს მიუცილებელსა და სიციცხლის ამამალლებელ ტანჯვას და ვაებას, მაგრამ იმავე დროს სიხარულსა და კმაყოფილებასაც ეძიებდეს. ამიტომაც არის, რომ იბსენის ნაწერებში ვერა ნახავთ იმ მისტიურ წყურვილს სამარადისო მშვიდობისას, იმ დაუსრულებელ სურვილს პირადობისა და დიდებულის ყოველის პანციესტურის შეერთებისას, რომელსაც ვაგენტის თხზულებაში ხშირად ნახავთ. იბსენის გვირობი უფრო მომქმედნი და მებრძოლნი არიან და არა ოცნებისა და ყალბ აზროვნების მოყვარენი. თუ ცხოვრების ბრძოლა წავაგეს და დამარცხდნენ—სიკვდილი ხომ მაშინ აუცილებელ რამედ

თავის განახენს დაადგენს ამ საქმეზეო. ამას კარდა ობერ-პრეზიდენტს უფლება არა ჰქონდა ამ საქმეში კარეულო და თავისი რჩევა მიეცა საბჭოსათვისო. ამიტომ კამისამ 11 ხმის უმეტესობით, 4 წინადადევ. დაადგინა ობერ-პრეზიდენტს შინაგან საქმეთა მინისტრთან უნიფოს.

შვეიცია-შტატები. გაზ. «ტანა-ს სწერს: **ენიკელმა** რეზევეტმა წარსულ მარტშიც ალაბამის ზანტა უნივერსიტეტის თავმჯდომარე ზანტი ბუკერ ვაშინგტონი მიიწვია თავისთან სადილად. ეს ზანტი განსვენებული ფრიდრიხ დუგლასის მოადგილეა და იმასავით შვიი ხალხის განათლებას სცდილობს. ეს ბირეული მკაცრობა, რომ პრეზიდენტს ზანტი კაცი სადილად მიეწიოს. გუგუნიანი რესპუბლიკელები, სიმხრეთ-შტატების მოდგაწეობი და უკვესე ზანტა მტრები ძრეულადევეს პრეზიდენტის სეთში ქვეყამ. რეზევეტს დინჯად უმასუნია მოწინააღმდეგეებისათვის: კოველ მას-ბინძელს სრული ნება აქვს ვინც უნდა, ის მიიღოს თავის სახლში >

ამას წინადა ერთი ჰოლანდიური გაზეთის რედაქტორმა პრეზიდენტს რეზევეტს მისწერა და სთხოვა: ინგლისი და ბურები მარაგეო. ესეა კიდევ ბურების საგანგებო რწმუნებული ობერ-ინე უოთიდა რეზევეტთან; თუმცა ბურების საქმეზე დახმარება არა ჰქონიათ, მაგრამ ობერ-ინე გარეშე საქმეთა მინისტრს გეის ოფიციალურად მოეაზარა: ამ საქმეზე და იმედი აქვს, რომ მისი შეგადინება უნყოფოდ არ ჩავაღვლის.

ბერლ. ტაგ.-ს არა სწამს, რომ ამ შეგადინებაიდან გამოვიდეს რამე. ინგლისმა იმდენი რამ დაუთმო შეერთებულ შტატებს ნიკარაგუას არხის საქმეში, რომ შტატების მთავრობა ვედარ გაერვა ინგლის-ბურების საქმეშიო.

ახალი ამბავი

გუშინ, 15 ოქტომბერს, საღამოს 8 საათზე, კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების სადგომში უფროსი აგრონომის ბნ სტაროსელსკის თავმჯდომარეობით დაიწყო კავკასიის მედენე-მევენსხეთა სხდომები. ამ სხდომაზე, სხვათა შორის, ბ-ნმა სტაროსელსკიმ წაიკითხა მოხსენება, თუ როგორ გაუმჯობესდეს ჩვენებური ვენახების საქმე ამერიკულ ვაზის გაშენებით.

ტფ. საქალაქო საბჭოს კრება გუშინ არ ყოფილა და სამაგიეროდ მოხდება ხვალ 17 ოქტომბერს.

ნოვ. ობოზრ.-ს სიტყვით, ფინანსთა მინისტრი ვიტტე, რომელიც ამ გამად სოქში იმყოფება, მოკლე ხანში აპირებს შავი-ზღვის ნავთ-სადგურების დათვალიერებას.

საერო განათლების სამინისტრომ განმარტა, რომ დაბალ სახელმწიფო სკოლებ-

ხდება და ამ აუცილებლობას გმირულად სრულიად აღუშფოთებლად ფილოსოფიურის სიღინჯით ეგებებიან და სრულიად არ მაინათ სიკვდილი ბედნიერებად, არა სთვლიან მას საუკეთესო დამთავრებად და დავირგინებად ბრძოლით აღსავსე მათის სიციცხლისა. რეალური პესნიზმი ძლიერ განიჩრევა მისტიურ პესნიზმიდან: ეს მეორე უფრო გრძობაზედ არის აშენებული, პირველი კი გონების შეილია. ერთის წყარო სულის ერთგვარი მიმართულებაა, მეორეს შემქმნელია ერთგვარი შეხედულება ქვეყნიერებასა და ცხოვრების მოვლენაზედ. მისტიური პესნიზმი ცხოვრების ხორციელის სახარულისა და საამოვნების მტერია, რეალური პესნიზმი წინააღმდეგია ოპტიმიზმისა. ოპტიმიზმი ჰხედავს ცხოვრებაში მარტო სიმშენიერეს, ოპტიმიზმის აზრი და გრძობა სიკეთისა, დიდებულებისა და კეთილშობილების მეტს ვერას ამჩნევს ცხოვრებაში; მასა სწამს, რომ სამართალი დამკვიდრებულია ქვეყნიერებაზე და კეთილი უსათუოდ გაიმარჯვებს ბოროტზე, კეთილი დაჯილდოებული იქმნება, ხოლო ბოროტი კი დასჯილი. პესნიზმის სასაცილოდ არა ჰყოფნის ვერეთი შეხედულება ოპტიმიზმისა და ჰგონია, რომ

ში შეიძლება მოსწავლეების ნახევარი თავისუფლონ სწავლის გადასახადისაგან. დღეს, 16 ოქტომბერს, ოკლს ბებიო ინსტიტუტში შეიკრებოდა მხედრე ბებია-ქალთა კერძო კრება, რომელზედ განიხილონ პროექტი—ტფილისში ახლო განზრახულის ბებია-ქალთა საურთიერო დახმარების საზოგადოებისა. ახლად განზრახულს საზოგადოებას საგნად ეტეება ნოთიერი და გონებრივი დახმარება აღმოუქნოს კავკასიის ბებია-ქალთ.

ტფილისის საბრეშუმო სადგურზე მოუვიდა აბრეშუმის თესლი საზოგადოებისა და ადგილობრივ ფირმებისა თესლის კანტროლი სადგურს ჯერ არ უწყია.

ფინანსთა სამინისტროში (ხილეთ) ამ უამოდ საკითხი იმის შესახებ, რომ მერცხულ სასწავლებელში კერძო-დახმარებულთა მიეცეთ ნება არა-თუ უმაღლესი სასწავლებლებში შესვლის არამედ უნივერსიტეტის ზოგიერთ ფაკულტეტზედაც.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზების მშენებლობას გადაუწყვეტია დააარსოს ბესსიდგურზე ტექნიკის სკოლა.

გუშინ დაიწყო წილის ყრა იმ ახალ გაზდათა შორის, რომელთაც სამსახრო ბეგარა უნდა მოიხადონ.

ხვალ სამეურნეო საზოგადოების ბქო განიხილავს საკითხს ბუჭდვითა სიტყვიწარმოადგენელთა კრების გამართვაზე ამ კრების პროგრამაზე.

გუშინ-წინ განსვენებულს გაზანს წესი აუგეს მიხეილის საავადმყოფოს ეკლსიაში. წესის აგებას დაესწრენ: მთავრობის საბჭოს წევრი სულთან კრიმორ მუსიკალურ სკოლის დირექტორი კლემესკი, ობერის ზოგიერთი არტისტები, გსვენებულის ამხანაგები და სხვები. გვირგვინსამი იყო: „ტფილისის ლისტოკისაგან“, ხანაგებისაგან და საოპერო-დასისაგან. გსვენებულის გვამს დღეს მოსკოვში წაასვენებენ.

როგორც კიათურიდან გვატყობინებენ, თანახმად მარგანტის მრეწველობის ზოგადე კრების დადგენილებისა, ხსენებულ მრეწველთა საბჭო შესდგომია აბანოეკეთებას. საფუძველი შენობისა ქარხნის ყვირილის პირად ჩაუყრიათ და შესდგომან შენებას. სასურველია, მალე და კარდამთავრდეს ეს საქმე, რითაც ერთი მეტი დიდი ნაკლულევიანება ასცილდება კიათრას.

როგორც გვატყობინებენ, ჭაბოჭო სამკურნალო ქსენანის ეკონომის ბ-ნ გამრეკლოვს სამსახურისათვის თავი დასვენებია. განზრახვა აქვთ, მის მაგიერ მოიწვიონ

ვინც ვგრედ სჯის, ან გულწრფელად სჯობა და ან განგებ იბრმავებს თავს, მსტყუის და ატყუებს სხვებს რაიმე ანგვისი გამო; ამგვარი ოპტიმიზტი ან თკმაყოფილია და სხვების დარდი ფხვბდა და ჰკილია, ან და ლაჩარია და სიმართლდანახვის ეშინიან. პესნიზმისტი ცხოვრებმხოლოდ სამწუხაროსა და შესაბრალებელს. კაცი ბინძურია მისის აზრით და ერული. ბრბო, „სხვების ფარა“ უაზროსულით დაბეჩავებული. ეს კი არა, თდიდებულ არსებაში ჰპოულობს ბევრ საზღარ თვისებას, რომელიც დიდებულ გვირგვინს თავიდანა ჰხდის. საზოგადო პესნიზმისტი აზრით, არსებითად გარყვლია, უსამართლობაზე დაფუძნებული, უბრალებელი და გულქვა სუსტისა და წყლის მიმართ, რომლებსაც საოცარის სასტიკით სრესს და სპობს; საზოგადო სცხოვრობს ყალბის შეხედულებით და სპრინციპებით, რომლებითაც თავს იტბენ და თვალებს უხვევენ სხვებს, რათა ქმეთა მდგომარეობის საშინელეება დაყოფილივე პროგრესის ქვაკუთხედი—ველი დიდი მომქმედი საზოგადოების ც

ამიერ კავკასიის რეინის გზის მატე-
ლორ ნაწილის უფროსი ინჟინერი ა. მ.
ნინევიძე სამსახურის საქმეების გამო წა-
პეტერბურგში, საიდანაც ნოემბრის პი-
რის რიცხვებში დაბრუნდება.

ამიერ კავკასიის რეინის გზის მოსა-
ლორეთა სახელობა გზის კომიტეტმა და-
წინა პენსია რეინის გზის კომიტეტის
სახელმძღვანელების უფროსს ა. დ. სემიონენკოს.
პირველი შემთხვევა ჩვენ რეინის გზა-
პენსიის დანიშნვა გამოიწვია იმ გარე-
გამ, რომ ბ. სემიონენკოს შეუსრულ-
და 60 წელიწადი და მის წესდებით არ შე-
იძლება დაარჩეს კასის წევრად. რადგანაც
ნათი კასის სულ შვიდი წელიწადი არ-
აა, პენსია პატარაა, სულ 214 მ. წე-
ლიწადში. სამაგიეროდ ბ. სემიონენკო ისევ
გამომსახურებს და იღებს ჯამაგირს.

გუშინ წინ სახანო თეატრის დი-
რექტორმა გ. ტფილისის გუბერნიის
ინსტრუქტორმა მიწერა 200 ტფილისის
სახელმძღვანელებს წარმომადგენლებად
წინ სახელობა დეკლარაციის დროს.

სატრაქტორთა გადსასხადის გაწერის
სახელობა მოყვანილ ცნობებს ეუმატებთ კი-
მისებრ ციფრებს. ვერც წოდებულ
სახელობის პატრონებმა უნდა გადაიხადონ
1939 მანეთი: „დგორცოვის ნომრებ-
300, ფრანკიამ—150, ევროპამ—150,
სოლოვიამ—360, <სვერინი>, ნომრებმა
90, ვიკტორიამ—90, დანიამ—90. 2)
სახელობის პატრონებმა (სულ შვიდია)—
(90იდან—130-მდე); 3) კონდიტორებ-
სახელმძღვანელებს უნდა დაეკარგონ,
მ. სააკიანცმა—254, ივანოვმა—230
სახელობამ—220 და ნასაძემ—150.

ტფილისის სახელმძღვანელო სასწავლე-
ს დირექტორი სთხოვს ქალაქის გამგეო-
ბის 1011 მანეთს სკოლის შენობის რე-
კონსტრუქციისთვის.

გადაწყვეტილია მიხეილის სახელმძღვანელო
სახელობა კაპიტალური რემონტი მოახდინ-
ოს.

პირველ ნომბრისათვის გამოვა მუ-
შის სახელმძღვანელების არსებობის 25
ისტორია, რომელიც განსვენებულ
სახელობის შეუდგენია.

18 ოქტომბერს მოხდება უკანასკნე-
ლი გამოცდა სახელმძღვანელო სასწავლეო
სახელობის მოსწავლეებისა. წელს ათავეს ამ
სახელობის 9 მოსწავლე.

ტფილისის ქალაქის გამგეობამ გადას-
წერა ქალაქის ღამის განმარტების
მანეთი ოპერაციების გასაფართოე-

ბრუნდება, 16 ოქტომბერს, ტფილისის
სამართლო პალატაში, სხვათა შორის
ბილველად დანიშნულია შემდეგი სა-

ცოტად თუ ბევრად პესნიმისტები
წინ; ყოველივე სახეობა ცვლილების
წინა ამგვარი პესნიმისმი. ხოლო თა-
სახელობის შეხედულება გამომსახველია
სახელობის და გამოურყვეველის უკმაყოფი-
რობის, რომელიც ბუღალტრს დაძველებულ
სახელობაში და რომელიც გახრწნილ-
დასაწყისია; ამგვარი პესნიმისმი ხში-
რად უნდაყოფილი და უნდადაგო მო-
სახელობის შემქმნელია; ერთის სიტყვით მო-
სახელობის და სიცოცხლის წყაროა და თა-
სახელობის და გათახსირების სათავეოა.
სახელობის პესნიმისმის უკიდურესი გამომსა-
ხელობის ნიციშეს უსახელგო ნიპილიზმია, ნი-
სახელობის ფილოსოფია ქვეყნიერებაში ჰხედავს
სახელობის და მედიდურ გულ-
სახელობის. ისტორია მიახნია მხეცურ სი-
სახელობის და უსახელობის; თვით უდი-
სახელობის ნიციშეს ცხოვრებისა სასაცილოდ
სახელობის და ექვის ქარ-ცეცხლი სპობს
სახელობის, რასაც „ფასი“ აძევს კაცის
სახელობის—როგორც, მაგალითად ქვეყნიერე-
სახელობის სიტყვით; ეს ფილოსოფია „ღვთის-
სახელობის“ აღიარებს, ყოველივე იმედი სა-
სახელობის შესახებ სრულიად უნდადაგოდ მი-
სახელობის საფუძველი და ფუქ ოცნებად სახავს

ქმეები: ლორის ბოქალად ნამყოფის თ.
კონსტანტინე ვაჩაძისა, რომელსაც სამსა-
ხურის დროს ბოროტ-მოქმედების ჩიდნა
ბრალდება, ალექსანდრე და რიფსიმე ქსოვ-
რელაშვილებისა,—ჩემად არაყის გამოხდა
ბრალდებათ, დავით გაბრიძისა და თევდორე
კვიციანიძისა, რომელთაგან პირველს სას-
ჯელთა დებულების მე-1483-სა ხოლო მე-
ორეს მე-1484 მუხ. აღნიშნულ დანაშაუ-
ლობის ჩიდნა ბრალდებათ.

ნოვო ბაიაზეთში ამას წინად რამდე-
ნიმე კაცს გამოუღია საჭირო თანხა და
შუამდგომლობა აღუძრავს სათანადო მთავ-
რობის წინაშე ნება მიეცათ მათვის ქ. ნო-
ვოპოლიანოვში სახელმძღვანელო სასწავლეო სა-
სწავლეოს დაარსებისა. მთავრობას შეუ-
წყნარებია ეს შუამდგომლობა და ამ ათის
დღის წინად კიდევ გაუშვითათვის სასწავ-
ლებელი, რომელშიაც 15-მდე შეუძლოა კა-
ციის შვილი მიუღიათ.

ამ ჯამად დიდ ძალი ძველი ტანისა-
მისა მოაქვთ ტფილისის სადგინო-ტექნიკო
კამერაში; მოხელენი ძლივს აღიან სამუშა-
ოს. შემჩნეულია, რომ ყოველთვის აღდგო-
მისა და შობის ერთის თვით ან ოვე ნახე-
ვით აღრე ბევრი ძველი ტანისამოსი მო-
დის ხოლმე კამერაში.

14 ოქტომბერს, პოლიციის მე-6 ნაწილში
ხუბის დროს ტფილისის მოქალაქეს ლეკა ცხირაძეს
დანით თავში დაუჭრია სილანის მახრის მცხოვრები
ნიკოლოზ ბაღაშვილი. დამნაშავე პოლიციამ და-
პატიმრა.

სუმბათოვის ქუჩაზე, სიმთვარის დროს, ერე-
ნის მცხოვრებს კარაპეტ მინასოვს დანით დაუჭრია
ბარძაქში საზოგადო სახლში მყოფი ქალი ეკლაცი-
დავა. დაჭრილს შემწეობა აღმოუჩინეს, ხოლო დამ-
ნაშავე პასუხის ვებაში იქნა მიტყული.

13 ოქტომბერს, საღამოს 8 საათზე, პოლი-
ციის მოხელეს ნიკოლოზის ქუჩაზე უნახავს დაგ-
დებული 7 დღის ბავშვი მდებარეობით სქესისა; იქვე
უნახავთ დაგდებული ბარათი წარწერით: „მომუთ-
ლავია“, ბავშვი ოღვას საბებიო ინსტიტუტში გა-
ზავნეს.

კავკასიის გამოფენა

გამოფენის უმთავრესი მომწყობი კომი-
ტეტი თანხმა გაუხდა გამგე კომიტეტს და
საჭიროდ დაინახა გამოფენის განგრძობა,
მაგრამ არა 20 ნომბრამდე, არამედ ნომბ-
რის დამლევამდე, რიცხვის აღუნიშვნელად.

კვირას, 14 ოქტომბერს, კავკასიის გამო-
ფენას კარგის ამინდისა გამო მრავალი
ხალხი დაესწრო.

გუშინ გაიხსნა ღორებისა და შინაურ
ფირნველების გამოფენა. ფირნველების გა-
მოფენის ზოგიერთ მსურველთ უბარი უთხრეს
უადგილობის გამო. უმთავრესად გამოფე-

ყოველივე იდეალს, რომელიც პირადს ან-
გარიშებს აღემატება.

ყოველს ექვს გარეშეა, რომ იბსენიც რე-
ალურ პესნიმისტთა ჯგუფს ეკუთვნის. პირვე-
ლის ნაბიჯისთანავე სამწერლო ასპარეზზე
კაცობრიობისა და ქვეყნიერობის წინააღ-
მდეგ ამხედრდა. არც ერთი წოდება, არც
ერთი ჯგუფი არ დაინდო მისმა მკაცრმა
კალამმა. გამოაქვეყნა „საზოგადოების ბუ-
რჯების“ გარყვნილება და ცბიერება; ეკ-
ლესიის წარმომადგენელთა სულის სიდუხ-
ტირე და სიმბინჯე დაგვისურათა, დაგვან-
ხვა რა, რომ სარწმუნოების მანტიას ქვეშ
იგინი მალევენ ინტრიგანობით ყოველსავე
არსებას; ცბიერებთა და სიყალბით გატე-
ნილნი იგინი მოთმინებით ეკიდებიან თვით
უსაზიზღრეს ბოროტებას, ოლონდ-კი მთ-
თი ლოცვა-კურთხევით იქმნეს ეს ცოდვა
განწმენდილი და საოცარის სისატყით ებ-
ყრობიან უცოდველთ, რომელნიც საზოგა-
დოების ყალბ შეხედულებას ზურგს შეაქ-
ცივენ და საჯაროდ გამოაფენენ თავის აღ-
შფოთებას ამგვარის სიყალბის წინააღმდეგ.
პოლიტიკური მოღვაწეებიც არ დაუნდვია
იბსენს: იგი ერთნაირად სდევნის კონსერ-
ვატორს ვიწრო შეხედულებისა და აზრისა,

ნილია თ. მელიქიშვილის გაუმჯობესებულ
ქაშის ქათმები და მამლები.

ნავთის მწარმოებლის „კოშკიდან“ შე-
მოსულა გამოფენის გახსნის დღიდან სულ
700 მანეთი. ფული საბაღოსნო სკოლისაა.

გამოფენის უმთავრესი კომიტეტის ახსნით,
ყოველად შეუძლებელია ექსპონატების გა-
მოფენიდან წალება. იმ შემთხვევაში, თუ
ექსპონატი გაფუჭებულია, გამოფენა ახალის
ექსპონატით უნდა შეიცვას.

გამოფენის უმთავრესი კომიტეტის აზ-
რით, საჭირო არ არის ხუთშაბათობით გა-
მოფენაზე შესასვლელ ფასის დაკლება (50
კ. მაგიერ 20 კ.). და თუ ამ დღეს ცოტა
ხალხი დადის, ეს სამაგიეროდ შეძლებას
აძლევს „ინტელაგენტ“ მნახველს უფრო
კარგად და თავისუფლად გაეცნოს გამოფე-
ნას. ყოველად უსაფუძვლო და უცნაური
აზრი თუ გნებავთ ეს არის.

გამოფენის უმთავრესს მომწყობ კომი-
ტეტმა შეატყობინა თევზეულობის საქსპერ-
ტო კომისიის იმ წევრებს, რომელნიც გზის
ფულისა და შრომის ჯილდოს თხოულობ-
ბენ, რომ რადგან ისინი მოწვეულნი არიან
ამიერ კავკასიის თევზის მრეწველობის სამ-
მართველოს საშუალებით, ხსენებულ სამ-
მართველოს უნდა მიმართონ ამ გვარის
მოთხოვნით.

ხვალისათვის დანიშნულია ექსპერტიზა
იარაღოვის „საქაჩავებისა“, ინჟ. ხანაგოვის
წყლის ასახიდ მანქანისა და ხელინსკის
ორთქლის ქვაბისა.

კვირას გამოფენაზე იყო — დღისით 10,482
კაცი, ამათგან 22 უფასო ბილეთით, და სა-
ღამოს 487, ამათგან უფასო ბილეთით—22
სულ შემოსულა ამ დღეს—1129 მ. და 40 კ.
ნომბელის პანორამაზე იყო 1190 კაცი.

პრესსა

უკანასკნელ წლებში რუსეთში ბევრგან და-
არსეს დამნაშავე მცირეწლოვანთა კოლონიე-
ბი. ამ დაწესებულებათ სავნად აქვთ დასჯილი
ბავშვთა ზნეობის გასწორება; მათ ასწავლი-
ან მეურნეობასა და ხელოსნობას იმ აზრით,
რომ კოლონიიდან გამოსული მცირეწლო-
ვანი დამნაშავე, რა კი ცოდნას შეიძენს,
ეცდება ცხოვრებაში სწორი გზა აიჩიოს
და შეძენილი სწავლა კეთილად გამოიყე-
ნოს. ჯერ ეს დაწესებულებანი ახლები
არიან და პრაქტიკულად გამორკვეული არ
არის, რამდენად ნაყოფიერია მათი მოღვა-

რომელსაც თავისი ინტერესი ყოველიფერ-
ზე მალდა დაუყენებია, და თავმოყვარეობით
გაცხარებულ და გაბერილ რადიკალს. იბ-
სენი ზიზღით უყურებს ორთავე ჯგუფის
წარმომადგენელთა უპრინციპობას, რომე-
ლთა აზრი დი გრძობა იმაზე არის მიმართუ-
ლი, რომ განმავლობა მოიპოვონ ღ ძალა. იბ-
სენი არავითარ სიმპატიასა და პატივის-ცე-
მას არა ჰგრძობს არც ბურჟუების მიმართ,
მდიდარი იყოს გინდ გაკორტებული ეს ბუ-
რჟუა, ძლიერი და გინდ სუსტი—მაგრამ არც
ხალხის „უმალღესის უფლებების“ აზრით არის
აღტაცებული: საოცარის სიმკაცრით და
სინამდვილით დაგვიხატა სიბრძნე და უგ-
ნურება „შეერთებულის უმეტესობისა“,
რომელსაც ვერ გაუჩივია ავი და კარგი,
მტერი და მოყვარე და რომელიც სრული-
ად ადვილად ემბება მატყურათაგან დაგე-
ბულ მახეში. თვით იმ პირებსაც კი მოა-
ხვედრა მათარხი იბსენმა, რომლებს მი-
მართ დიდ სიმპატიასა ჰგრძობს. პრანდი
დიდებული მოციქული, მეტად მკაცრის
და მედგარი სული, გულ-ქვა, რომელიც არ
ემორჩილება დამასუსტებელ გრძობას გულ-
მოწყალოების და სიყვარულისას, თავ-გან-
წირული მეტროლი საზოგადო სიკეთისა-

წეობა; მაგრამ მეცნიერები ექვის თვალთ
უყურებენ მათ. ეხლახან ამსტერდამში ყო-
ფილა კრიმინალისტ ანტროპოლოგები, რომ-
ბა, რომელსაც გამოუთქვამს, რომ მცირე-
წლოვან დამნაშავეთა კლასიფიკაციის
ვნების მოტანა შეუძლიათო. გაზეთ „სპუ-
ტნიკ ზღოროვია“-ს მოპყავს კრების ზო-
გიერთი მოსაზრებანი, რომელთაც სრუ-
ლიად ეთანხმება. მცირე-წლოვან დამნაშა-
ვეთა ამგვარ კლონიებში დამწყვედვა ისე-
თივე შეცდომა არისო, ამბობს გაზეთი,
როგორც იქმნებოდა სუსტის აგებულების
ბავშვების ქლექიანთა საავადმყოფოში გა-
გზავნაო.

„ქლექიანთა საავადმყოფოში სუსტის აგებუ-
ლების ბავშვს უთუოდ შეეყრება საშინელი სენი;
ასეთივე მავნებელია დამნაშავეთა კლონიო ცუდის
ყოფა-ქცევის ბავშვისათვის. თუ ბავშვმა შემთხვევით
ჩაიღინა რამე დანაშაულობა, თვითონ-კი მხო-
ლოდ ცუდი ყოფა-ქცევისაა და არა სრულიად
ზნედაცემული, ის კლონიში მეტად ბევრ მაგა-
ლითს ნახავს სრულის გაფუჭებისას და ბორო-
ტებისას და ადვილად გაფუჭდება თვითონ, ადვი-
ლად შეითვისებს ყოველივე ცუდს; კლონიიდან
როდესაც გამოვა ის, შემთხვევითი დამნაშავე კი
აღარ იქნება, არამედ სრულიად გაბოროტებული
და შეძენილს ცოდნას ავად გამოიყენებს. ამგვარ
კლონიების ნაცვლად უნდა დაარსდეს განსაკუთ-
რებული საექიმო და სასწავლო დაწესებულება,
სადაც მცირე წლოვან დამნაშავეს უნდა შექმონ
და სადაც აღზრდას უნდა მიეცე საგანგებო ყუ-
რადლება“.

უნდა ვსთქვათ, რომ ძნელი გასაგებია
ამსტერდამის კრებისა და გაზეთის აზრი.
ისინი მხოლოდ სახელს უცვლიან დაწესე-
ბულებას, სხვაფერე კი ყოველივე წინან-
დებურად დარჩება. განა სულ ერთი არ
არის, სად გაგზავნიან მცირე წლოვან დამ-
ნაშავეს: სამეურნეო და სახელოსნო კოლო-
ნიოში თუ საექიმო სასწავლებლის სახლში,
თუ სხვა პირობები არ შეიცვლება? განა
საექიმო სახლშიც შემთხვევით დამნაშავეს
არ დახედება სრულიად გაბოროტებულ ზნე
დაცემული ბავშვი? ჩვენის აზრით, საქმეს
უფრო ეშველება, თუ შემთხვევით დამნა-
შავეს სრულიად არ გაგზავნიან არც ერთს
დახურულ დაწესებულებაში, არამედ პირველ
დამნაშაულობას აპატივებენ და შესაფერს
სასწავლებელში მიიბარებენ; ხოლო კო-
ლონიეში მხოლოდ ნამდვილ დამნაშავეთა გაგ-
ზავნიდნენ, რომელთა გასწორების იმედი
მართლა ნაკლები იქნება.

შინად მრეწველთა ქრება

13 ოქტომბერს
შაბათს, 13 ოქტომბერს, დასრულდა
შინად-მრეწველთა კრება; უკანასკნელ სხლო-
მაზე წაითხულ იქნა სამი მოხსენება.
ბ. შმერლინგმა თავის მოხსენებაში აღ-
ნიშნა, რომ ძველი აღმოსავლეთის სტილის
სურათებიანი საოჯახო მრეწველთა ნაწარ-

თვის, მაინც გზა დაბნეული რჩება, იმი-
ტომ, რომ კარგად ვერ ჰქონდა შეგნებული
რომ ღმერთი ყველაზე უწინ <გულ-მოწყა-
ლოებისა და სათნოების ღმერთია“.

ამ-გვრად ცხოვრება ისეთი, როგორსაც
გვიხატავს იბსენი თავისი პირველისავე დრა-
მებიდან, წარმოადგენს წყვედილით მოკულ
ტრაგედიას, რომელშიაც თავის მოყვარე
და უფერული არსებანი ერთი მეორეს ებრძვი-
ან, მეტოქეობას უწევენ უნიდაგო და უში-
ნაარსო საოცნებო ბედნიერების მისაღწევად,
რომელშიაც თვით საუკეთესო მომქმენდი
პირნიც ვერ გაქცვიან გარყვნილებით აღ-
სავსე გარემოებას, საწამლავს და მეშვი-
დროების უძლეველ აუცილებლობას, რომ-
მელშიაც თვით იდეალიზმიც კი გაკორტე-
ბულია იმიტომ, რომ ან გზა დაბნეულია, ან
და იმიტომ, რომ ზნეობრივი ძალა აკლია
თავისის მისწავების განსახორციელებლად.

უკანასკნელი დრამები იბსენისა სევდის
მომგვრელი გამეორებაა იდეალიზმის გა-
კორტების ამბებისა.

მოგონი სხვა-და-სხვა მიზეზებისა გამო სრულად ისპობა და ახალს კი იმოდენად დაკარგული აქვს ნაციონალურ ნაწარმოების ხასიათი, რომ შესაძლებელია სრულიად გამოეცალოს მათ ბაზარი. ევროპაში კარგად შეისწავლეს, მაგალითად, ხალხების აღმოსავლეთის გემოზე მზადება. რათა სრულიად არ აღმოეცეთ და ძველებურს გემოზე იქმნეს სხვა-და-სხვა შინა მრეწველობის ნაწარმოებთა კეთება, ამიტომ მომხსენებლის აზრით, საქირთა შეკრება ძველ ნაწარმოებთა, მათი შესწავლა და მისდა მიხედვით ხალხში ცოდნის გავრცელება. ხელოვნურად ნიმუშების დამზადება და ხალხში გავრცელება უსათუოდ სპეციალისტს მხატვარს უნდა ჰქონდეს დაკისრებული. მომხსენებელმა აღნიშნა ხელოვნების სკოლის დაარსების და სპეციალისტის მოწვევის საჭიროება.

კრებამ ამ მოხსენების შესახებ შემდეგი წინადადება მიიღო: კრება საქირთად სტანბს, რომდენდაც შეიძლება, ადგილობრივ მცხოვრებთაგან მოწვეული იქმნეს ისეთი ხელოვანი სპეციალისტი, რომელსაც დაევალოს საოჯახო მრეწველობის ძველ ნაწარმოებთა შეკრება და სასურველია, რაც შეიძლება, ფართოდ იყოს დაყენებული ხელოვნების შესწავლა მომავალ ცენტრალურ სპეციალურ სახელოსნო სასწავლებელში. მეორე მოხსენება წაიკითხა ქალაქის საქიმოო ლაბორატორიის გამგემ ბ. ნ. შ. ალიბეგოვი; მოხსენება ეხებოდა საკითხს, თუ როგორ გაუმჯობესდეს შინა მრეწველობის ნაწარმოებთა დებვის საქმე. მომხსენებლის აზრით, საქირთა მოეწყოს სპეციალურად დებვის შესწავლისა და ხალხში შესაფერ ცოდნის გავრცელების საქმე და მასთანავე დაწესდეს განსაკუთრებულ ინსტრუქტორების თანამდებობა. ინსტრუქტორებმა უნდა იკისრონ ხალხში პრაქტიკულად ცოდნის გავრცელება. კრებამ მოიწონა ბ. ალიბეგოვის წინადადება.

საყურადღებო პროექტი წარუდგინა კრებას ს. მ. ზავაროვი იმის შესახებ, თუ როგორ მოეწყოს ჩვენში განსაკუთრებული ბიურო, რომელმაც შეისწავლოს კავკასიის ცხოვრება ეკონომიურად და საქირთა სტატისტიკური მასალა შეაგროვოს. გამოკვლევა-შესწავლისათვის მომხსენებელმა დაასახელა ოთხი საშუალება: 1) ექსკურსანტების შემწეობით ცნობების მოკრება, 2) გამოკითხვა ადგილობრივ სარწმუნო პირებისა; 3) კორესპონდენტთა ბიუროს მოწყობა და 4) დაწვრილებითი საკომლო აღწერა. საუკეთესოდ ასახელებს უკანასკნელს საშუალებას, მაგრამ რადგანაც ასე ცხოვრების ყოველმხრივ შესწავლა ძალიან დიდ ხარჯს მოითხოვს და ძნელია, საუკეთესოდ სტანბს ასე მოეწყოს საქმე; ცნობების შემგროვებელმა უნდა ამოირჩიოს ტიპიური სოფელი მხარეში ან ერთ რაიონში და ყოველმხრივ შეისწავლოს იმ სოფლის ეკონომიური მდგომარეობა. ამნაირად შეკრებილი ცნობები ამა თუ იმ რაიონისა თითქმის სრული დამახასიათებელი იქნება და შეიძლება დაახლოვებით წარმოადგინოს ვიქონიოთ ცხოვრების ეკონომიურ მოღვაწეობის შესახებ; ამასთანავე ხარჯიც ნაკლებად იქნება საქირთა, ვიდრე თათოვლურ კომლის აღწერისათვის.

კრება ხნის კამათის შემდეგ, კრებამ საუკეთესო საშუალებად იცნო მომხსენებლის მიერ წარდგენილი პროექტი და დაადგინა, თხოვოს კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას იკისროს საქირთა სტატისტიკური ბიუროს დაარსება. შემდეგ ტფ. გუბერნიის სახალხო სკოლების ინსპექტორმა, ბ. ნ. შ. პერეგონიკოვმა განაცხადა, რომ საქირთა მსჯელობა იქონიოს კრებამ იმის შესახებ, თუ რა დიდი მნიშვნელობა ექნება ხალხის ეკონომიურად გაღონიერებისათვის პირველ-დაწყებით საყოველთაო სავალდებულო სწავლების შემოღებას.

მე ვითხოვ, სთქვა ბ. პერეგონიკოვმა, კრებამ გარდასწყვიტოს, რომ კავკასიაში შემოღებულ იქმნეს საყოველთაო სავალდებულო სწავლება ისე, როგორც ეს დაადგინა ამ რამდენიმე ხნის წინად პალტავის გუბერნიის შინა-მრეწველთა კრებამ. ს. მ. ზავაროვი. პალტავის გუბერნიის ასეთი დადგენილება შესაძლებელია, რადგანაც ყოველივე პირობა იქ ხელს უწყობს საყოველთაო სწავლების დაწყებას; ხოლო რაც შეეხება კავკასიას, ეს ქვეყანა განსაკუთრებულ პირობებშია ამ მხრით. ჩვენებურს სახალხო სკოლებში ისეა დაყენებული სწავლის საქმე, რომ სამ-ოთხს წელიწადს ბავშვი ძალიან ცოტა ცოდნას იძენს; შემდეგ, სკოლას რომ შორდება, ამ ცოდნასაც ჰკარგავს, ბავშვს ყოველივე ცოდნას არა სამშობლო ენის საშუალებით აწვდიან; უცხო ენაზე კი ბავშვი ვერ იწვრთნება და ვერაფრის შეთვისებას ვერ ასწრობს. ვინ იქნება წინააღმდეგი ჩვენში საყოველთაო სწავლის შემოღებისა? ეს არის ერთადერთი სახსარი ხალხში თვით-ცნობიერების გაწვრთნისათვის, მაგრამ ჩვენს სახალხო სკოლებში სამშობლოს შესწავლისა და დედ-ენას არავითარი ადგილი არა აქვს დათმობილი და ამ პირობებში განა სასურველია საყოველთაო სავალდებულო სწავლის შემოღება? რუსული ენა ხალხისათვის საჭიროა, მაგრამ მისი სწავლება მხოლოდ მაშინ არის ნაყოფიერი, როცა ბავშვი დედა ენის საშუალებით მომწიფდება და გონებრივად გამაგრდება. დიდის სიამოვნებით ვეთანხმები ბ. ნ. შ. პერეგონიკოვის საყურადღებო წინადადებას, მხოლოდ იმ პირობით, თუ ჩვენს სახალხო სკოლებში სწავლა ადგილობრივ ენებზე იქნება.

ა. ჯ. ჯაფარიანი. შინა მრეწველთა კრების დახურვის დღეს არ შემოიძლია არ მივაქცია დამსწრეთა ყურადღება შემდეგს გარამოვებზე: ახლო მომავალში უმაღლეს მთავრობის გარდაწყვეტილებით რუსეთში მოხდება სრულიად რუსეთის საოჯახო მრეწველთა კრება. რა თქმა უნდა, უფრო დიდი მნიშვნელობა ექნება ამ კრებას და ყოველივე მის მიერ დასახელებულ საშუალებას საოჯახო მრეწველობის განვითარების საქმეში მეტი ყურადღება ექნება მიქცეული. საქირთა ჩვენმა კავკასიაშიც მონაწილეობა მიიღოს ამ კრებაში, რისთვისაც ეხლავე გადაწყვიტოთ, რომ იმ დროსთვის ჩვენის ქვეყნიდან გაიგზავნენ წარმომადგენელი ადგილობრივ ნაწარმოებთა ნიმუშებით, რომელმაც მონაწილეობას მიიღებინა იქ ამა თუ იმ საშუალების შემუშავების დროს.

კრებამ ერთხმად მიიღო ეს წინადადება. დასასრულ დამსწრეთ მადლობა გამოუცხადეს თავმჯდომარეს და კრება ღამის 11^{1/2} საათზე დაიხურა.

დ ე კ ე ბ ი

(რუსეთის დეპუტათა სააგენტოსაგან)

15 ოქტომბერი

პეტერბურგი. 13 ოქტომბერს, საღამოს შესდგა ყრუ-მუნჯთა კრება, რომელიც გამართა ხელმწიფე დედოფლის მხრივ თეოდორეს ასულის ყრუ მუნჯთა საზოგადოების თავმჯდომარემ ბ. მერდერმა. მერდერმა ამ უკანასკნელ დროს დააარსა მთელი წყება დაწესებულებათა ყრუ-მუნჯთათვის, მაგრამ გარდა ამისა მან საქირთად დაიწყო მათ შორის დამოკიდებულების შექმნა და ამით სულიერ ცხოვრების გამოწვევა.

ილიპაზაში. საფინანსო უწყებამ გამოაცხადა 16^{1/2} მილიონ ობლიგაციების გამოცემა. როგორც იხმის, მთელი სესხი იპონიის ბანკს უნდა ეყიდოს. მთავრობა ამ სესხით გამოიყიდის სხვა ობლიგაციებს 8 მილიონ იენისა და დაჰფარავს იმ ხარჯებს, რომელიც ჩინეთის ექსპედიციამ გამოიწვია.

ბოზაში. მოსული ცნობები ამტკიცებენ თეირანიდან მოსულ ამბავს შაჰის წინააღმდეგ შეთქმულების არსებობაზე. როგორც ამ ცნობებიდან სჩანს, მეთაურები მიუყვანილია კუჩანში, სადაც სამუდამოდ დაპატიმრებული იქმნებიან. ერთი დიდი ჩამომავლობის პირი გაატარეს თეირანის ქუჩებზე შიშველი ბორკილებ გაყრილი. შეთქმულებს იმედი ჰქონათ მცხოვრებლებისა, რადგან ამათ შორის დიდი უკმაყოფილება თურმე არსებობს იმის გამო, რომ შაჰის განზრახვა აქვს სესხი მოახმაროს მეშვედში სალოცავად წასვლას და ევროპაში მეორედ მოგზაურობას.

როში. გაზეთ. „ტრიბუნა“-ს ცნობებით, ინგლისმა ოფიციალურად სთხოვა იტალიის მეფეს მედიატორობა ბრაზილიისა და ინგლისის გვიანას საზღვრების გამო ატეხილ დავაში.

მატარინოსლაში. 14 ოქტომბერს დიდის ამბიო აკურთხეს პუშკინის ძეგლი.

მოსკოში. დღეს პირველად გაიმართა აქ „ხის დარგვის“ დღესასწაული, რომელიც გამართა მეორე გიმნაზიის უფროს კლასების მოსწავლეებმა. გადაწყვეტილია ამ გარი დღესასწაულები გამართონ ყველა სასწავლებლებში.

სოჭი. დღეს, შუადღის 3 საათზე ფინანსთა მინისტრი პეტერბურგს წავიდა.

ჩიბა. დღეს ოლქის სასამართლოში პეტერბურგის პალატის სესია არჩევს საგლეხო საქმეთა კომისარის და ეზელის მხარის უფროსის იოსებ კასაკის საქმეს. კასაკის საზოგადოების ფულების გაფლანგვა ბრალდება. მოწვეულია 100 მოწმე და 5 ექსპერტი.

კიშვი. უცნობა პირობა, რომელსაც კიევის სასულიერო აკადემიაში უსწავლია, გადასცა აკადემიის საბჭოს 5.800 მ. სტიპენდიის დასაარსებლად.

ტაშკენტი სამხედრო მინისტრი წავიდა ფერგანაში. ძვირფას სტუმარს აცილებდა მთელი ქალაქი.

პოლტავა. დღეს აკურთხეს ქალაქის წყლის მილი, რომელიც 300,000 მანეთამდე დაჯდა.

ტარიცინი. ცარიცინში ნება-დართულია მეორე ყოველ-დღიური გაზეთი საზოგადო პროგრამისა; „ვოლესკო-დონსკოი ლისტაკის“ მაგიერ გაზეთის სახელი იქნება „ცარიცინსკი ლისტაკი“. რედაქტორ-გამომცემელი ელისაბედ ივანეს ასული შენშინცევაა.

როსტოვი-დონში. გუშინ საღამოს როსტოვზე გაიარა დიდმა მთავარმა მიხეილ ნიკოლოზის ძემ.

კალუბა. გაიხსნა პირველი სასოფლო მომხმარებელი საზოგადოება.

ტიუმენი. ყანა 15^{1/2} რემიურით. მდ. ტურა გაყინულია.

ომაში. წუხელის ირტიში გაიყინა.

რედაქტორი **ა. ჯ. ჯაფარიანი.** გამომცემელი **ა. ჯ. ჯაფარიანი.**

გამოსაღები სტანბი	
გვერდების ბარჯა	10 ოქტომბერი
გვერდების კურსა	3 თეთი
ლონდონზე 10 გრან	37 1/2
ბერლინზე 100 მარკ	51 1/2
პარიზზე 100 ფრანკი	51 1/2
ლონდონზე ჩეკები	51 1/2
ბერლინზე	51 1/2
პარიზზე	51 1/2
ბირკის დისკონტი	51 1/2
40/0 სახელმწიფო რენტა	96 1/8
41/2/0 შინაგანი სესხი 1893 წ.	
40/0 გირავნ. ფურც. სახელ. სა- აღგ. მამ. ბანკისა	
50/0 1-ლ შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1864 წ.	439 მცოდ.
50/0 მეორე შინაგ. სესხის მომ- გებ. ბილ. 1866 წ.	329
50/0 გირავნ. მომგ. ფურც. სა- ხელმ. სააღგ.-მამ. ბანკისა	239 მცოდ.
31/2/0 გირავ. ფურ. იმავე ბან- კისა	87 3/4
50/0 ობლიგაციები ტფ. საკრე- დიტო საზოგ.	89 3/8
41/2/0 ობლიგაცი. იმავე საზოგა- დობისა	
ტფილ. სააღგ.-მამ. ბანკის 50/0 გირავნ. ფურცლ	
41/2/0 გირავნობა: ფურც. იმავე ბანკისა	
ქუთ. სააღგ.-მამ. ბანკის 60/ გირ. ფურცლ	
50/0 გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა	

განსხვავებული

სინკოპრაფი

წიგნების გამოცემა, ქართულთა ამხანაგობის
(ვანქის დიდი ქ., № 27. ტელეფონი № 37)
კლიშეების გაკეთება შეიძლება ფო-
ტოგრაფიული სურათებიდან და ხელით
ტიდან. (1000—8)

ისტორიული თხზულება (რუსულად)
წ. ავალიშვილისა
საქართველოს
შეერთება რუსეთთან
ფასი 1 მან. 50 კაპ.
გამოცემის საწყობი „ქართველთა ამ-
ხანაგობის“ წიგნის მაღაზიაში. ისევე
და ლ. ხილდეკელთან. წიგნი შეიძლ-
დაიბარონ ფასის ზედ-დადებით.

ახალი წიგნი
სამეგრელოს აღწერა
ანტანჯელა ღამბერცისა
იტალიურით ნათარგმნი
აქ ქ ს ა ნ დ რ ე ჯ უ თ ი ა ს ი
(სამეგრელოს რუკით)
ფასი 1 მანეთი
დაბეჭდილია მცირეოდენი ცალი და
დება მხოლოდ: ტფილისში „წერა-კით-
ხის“ საზოგადოების“ მაღაზიაში და ქართულ
ამხანაგობის კიოსკში და ქუთაისში-
ძის და ბეთინევილის მაღაზიაში.

ქართველთა ამხანაგობის წიგნის მაღა-
ზიაში
ისევედგება თარგმანება
ივ. მაჭავაცარიანისა:
გლახი-კაცის ისტორია (ისტორი-
ა) ფრანგულის დიდი რეგულირ-
4 ნაწილად. . . . ფასი.
ბრძალვაში, დრამა 3 მოქ. „
ივლითი, დრამა 5 მოქმედ. „
ტარტიშქი, ანუ მუხმუხელა,
კომედია 5 მოქმედ. „

საათეთიანქა საქონლით მოვაჭრე

ამიერ კავკასიის ფარმაცევტთა ამხანაგობის

დ ე კ ე ბ ი

იმყოფება ტფილისში მუხრანთან ქუჩაზე, ქალაქის სამკურნალოს გვერდ-
ამხანაგობა, სამკურნალო წამლებისა და სადოსტაქრო მასალა-იარაღის გარ-
ტყიდის ავადმყოფთა მოსავლელ და ოჯახში სახმარებელ ყოველ-გვარ საქონ-
საგნებს: სარეცხისათვის, საჭმელებისათვის, ქურჭლისათვის და სხვ.
დევოში ბლომად მოიპოვება აგრეთვე საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის ცნ-
ბილ ფირმების პარფიუმერია და კოსმეტიკა (საპირფარეო საშუალები).

გ ა ნ ყ ო ფ ი ლ ე ბ ა

სასახლის ქუჩაზე, ა. წ. სარაჯაშვილის სახლში.
განყოფილებას განაგებს ილ. გ. ჩუბინაშვილი.
აღრესი ფოსტისა: Тифлисъ, т—во Фармацевтовъ—провизору Алхазову. (100—